

Назва дисципліни	Політологія
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Юськів Богдан Миколайович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://rshu.edu.ua/kafedry-fdkmttf/kafedra-etub/sklad-ketub/121-personalii/1219-yuskiv-bohdan-mykolaiovych
Е-mail викладача:	yuskivb@ukr.net
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування цілісної системи знань, умінь і навиків, які спрямовані допомогти студентам науково осмислити складні явища і процеси сучасного політичного життя, щоб свідомо орієнтуватися в них, а також розібратися в існуючих політичних теоріях.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення закономірностей становлення політичної науки в історії політичної думки;
- вивчення механізмів соціально-історичної обумовленості розвитку та функціонування системи політичних відносин у суспільстві;
- вивчення принципів розвитку та функціонування політичних систем країн світу;
- вивчення особливостей функціонування політичної системи України;
- вивчення закономірностей становлення та діяльності основних політичних інститутів суспільства;
- вивчення принципів функціонування виборчої та партійної системи;
- розвиток умінь використовувати теоретичні знання на практиці;
- набуття вмінь здійснювати аналіз і оцінку політичної ситуації;
- набуття вмінь висловлювати власну політичну позицію у різних формах політичної участі;
- набуття навичок ефективно протистояти політичним маніпуляціям та зловживанням з боку різних політичних суб'єктів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати:

P1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

P2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

P5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

P9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

P11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

P13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально- економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

P14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

P15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

P23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

P24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумови вивчення дисципліни «Політологія» відсутні.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, артистизму);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Політологія» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;

- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

1. Сутність політики
2. Політичні системи та режими
3. Політичні ідеології. Демократія
4. Держава
5. Внутрішня політика
6. Світова політика
7. Економіка та суспільство
8. Політична культура, комунікація та легітимність
9. Представництво, вибори та голосування
10. Партії та партійні системи
11. Громадські групи, групи інтересів та соціальні рухи
12. Конституції, право та судові системи
13. Законодавча влада
14. Виконавча влада

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Історія політичної думки: підручник / за заг ред. Н. М, Хоми. Л.: «Новий світ – 2000», 2016. 1000 с.
2. Основи політології: навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / М.Ф.Юрій. К.: Кондор, 2003. 338 с.
3. Політологія : навч. посібн. / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Астон, 2019. 219 с.
4. Політологія у схемах, таблицях та визначеннях: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / М.О.Дей, О.І.Ткач. Київ : Ліра-К, 2017. 172 с.
5. Політологія: навч. посіб. для студентів негуманітарних спец. / А.О.Овчаренко, В.А.Звірковська. Черкаси: Гордієнко Є.І., 2017. 242 с.
6. Політологія: підручник / За ред. М.М. Вегеша. К.: Знання, 2008. 556 с
7. Політологія: підручник / За ред. проф. М.П.Требіна; НЮУ ім.Я.Мудрого. Харків: Право, 2018. 460 с.

Допоміжна

8. Бебик В.М. Політологія: Теорія, методологія, практика: Підручник. К.: МАУП, 1997. 248 с.
9. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 312 с.
10. Гелей С, Рутар С. Політологія: Навч. посібник. К.: Знання, 1999. 427 с.
11. Основи політичної науки: Курс лекцій / За ред Б.Кухти. Львів: Кальварія, 1997. 336 с.
12. Політологічний енциклопедичний словник / Упоряд. В.П.Горбатенко. К.:Генеза, 2004. 736 с.
13. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях: Навч. посібник/За ред. І.С.Дзюбка, І.Г.Оніщенко, К.М.Левківського, З.І.Тимошенко. К.: УФІМБ, 1999. 161 с.
14. Політологія: сучасні терміни і поняття / Короткий навчальний словник-довідник / Уклад. В.М.Піча. Львів: «Новий світ – 2000», 2015. 516 с.
15. Шульга М.А., Зубчик О.А. Політичний менеджмент. Навч. посібник. К.: Академія, 2013. 160 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. vipreshebnik. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.

3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. osvita.ua. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.
12. Інтернет портал для управлінців: <http://www.management.com.ua>.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК2.	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	P1.	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P2.	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P24.	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10

			культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.		
ЗК4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.			МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P5.	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P11.	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК8.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	P13.	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК10.	Здатність бути критичним і самокритичним.	P14.	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
		P23.	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК12.	Навички міжособистісної взаємодії.	P15.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
ЗК13.	Здатність діяти соціально	P1.	Асоціювати себе як члена громадянського	МН1 МН2	МО2 МО6

	Відповідально та свідомо.		суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН3 МН4 МН6	МО8 М10
		P2.	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10
СК5.	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	P9.	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 МО8 М10

* МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквиум; МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Політологія»

Поточне оцінювання та самостійна робота									Залік	Сума
Модуль 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР1				
4	4	4	6	4	4	10				
Модуль 2										
T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	МКР2		
4	4	4	4	4	4	4	6	10		
									20	100

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
<i>Модульний контроль</i>		-	10
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T9	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T10	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	1 2	4
T11	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T12	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T13	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T14	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
<i>Модульний контроль</i>		-	8
<i>Залік</i>		-	20
Разом:		100	

**Система та критерії оцінювання
у Рівненському державному гуманітарному університеті**

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки,			

			з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил

поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.